

niet noodig zal zijn, dat de accountant veel tijd besteed aan de controle der Incasso-administratie, der Wiskundige Reserve en der Effecten-portefeuille.

De interne controle t.a.v. het eerstgenoemde onderdeel, is o.m. omdat het incasseeren der premies uitsluitend via agenten geschiedt, naar hare meening zoo sterk, dat zij eene extra controle hierop volkomen overbodig acht. Voor de vaststelling der Wiskundige reserve is de eigen actuaaris (niet in vasten dienst der Mij) volledig competent, zoodat de Directie ook hierop geen nader toezicht noodig acht. Tenslotte is het interne toezicht op de Effecten-portefeuille zoodanig geregeld, dat het personeel der Mij. slechts de beschikking heeft over de coupon- en dividendbladen, terwijl de mantels zoodanig zijn opgeborgen, dat twee leden der Directie slechts gezamenlijk toegang hiertoe hebben. Bovendien wordt door een der Commissarissen regelmatig, door middel van steekproeven, de aanwezigheid der mantels geconstateerd. Overigens is de interne controle op het incasseeren der coupons en dividenden, onder toezicht van een der twee bedoelde Directeuren, zoo goed verzorgd, dat de Directie zich ook ten aanzien van dit onderdeel volkomen gerust gevoelt.

Commissarissen kunnen zich met deze opvatting wel vereenigen en de President zegt toe, om met den hiervoor aangewezen accountant de betreffende aangelegenheid in die richting te zullen bespreken.

Bij deze bespreking blijkt, dat de accountant de opvattingen van Directie en Commissarissen t.a.v. de controle der genoemde drie onderdelen van de administratie niet geheel deelt en hij weet den President-Commissaris er van te overtuigen, dat deze opvattingen omtrent de taak van den accountant ook inderdaad niet juist zijn.

De President verzoekt daarom den accountant — teneinde in eene volgende Commissarissen-vergadering volledig gedocumenteerd te zijn — om het door hem naar voren gebracht inzicht en de aangevoerde argumenten in een schrijven aan hem te willen neerleggen.

Gevraagd wordt dezen brief te schrijven.

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Red.: L. A. BAKKER, Drs G. L. GROENEVELD,
Drs H. HAVERKAMP en Drs P. F. R. STOL

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Orderbehandeling en factuering I

Starreveld, R. W. en Drs. E. Katan — Juiste orderbehandeling en facturering zijn van belang voor de snelle en efficiënte uitvoering van orders alsmede op de efficiëntie van de verdere administratie en van de interne controle. Tal van schriftelijke stukken met geheel of gedeeltelijk gelijken tekst moeten worden samengesteld, terwijl de daarop betrekking hebbende gegevens naar verschillende gezichtspunten gegroepeerd en getotaliseerd moeten worden. Hier ligt dus een belangrijk terrein voor de toepassing van moderne methoden en hulpmiddelen.

A III 3 *Organisatie en Efficiency April 1940*

Orderbehandeling en factuering II

Starreveld, R. W. en Drs. E. Katan — Aan de hand van een eenvoudige situatie wordt aangetoond, dat de methode van voorfactuering in den regel leidt tot een efficiënte werkwijze in de administratie, terwijl de methoden van nafacturering meer aan het bedrijfsbelang — snelle uitvoering der orders — tegemoet komt. Door zekere modificaties in beide systemen blijkt het in den regel mogelijk aan beide belangen volkomen tegemoet te komen.

De administratief-technische hulpmiddelen, die bij de samenstelling van facturen ten dienste staan, worden in het kort behandeld.

A III 3 *Organisatie en Efficiency Mei 1940*

Het „Paramount-systeem” voor tram- en buskaartjes

Groot, drs. A. M. — Bij de Gooische Tramweg-maatschappij zijn thans kaartjes van een geheel afwijkend model in gebruik. Bij elk plaatsbewijs behoort een stamblad van dun karton. Met een speciale tang worden in beide biljetten de gegevens omtrent traject en tarief geknipt. Het voordeel is dat bij dit systeem de stambladen op zeer eenvoudige wijze

kunnen worden gesorteerd. Dit geschiedt door de conductrice, die daarna haar afrekening opmaakt. Statistische verwerking kan dan met geringe kosten plaats vinden.

A III 3

Spoor- en tramwegen 25 Mei 1940

Het archief van gemeentewerken

Noordenbos, P. — Dit archief vormt een onderdeel van het gemeente-archief en schr. meent dat het stelsel van archiefordening van de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten, dat thans in een groot aantal gemeenten van ons land wordt toegepast, ook hier bruikbaar is. Dit stelsel, aangeduid als dossierstelsel, beoogt een zaaksgewijze ordening der stukken en daarbij wordt dus gebroken met de methoden om het archief jaarsgewijze te ordenen en af te sluiten.

A III 3

Technisch Gemeentebled „Bouwstoffen” Mei 1940

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Waardeering van den voorraad in oorlogstijd

Aardweg Czn., Drs. H. P. van den — In oorlogstijd is het noodzakelijk de reële winsten te scheiden van de fictieve winsten ten gevolge van prijsstijging. Dit kan op verschillende manieren worden bereikt. Aan de hand van een cijfervoorbeeld toont schrijver aan, dat bij toepassing van de theorie van de vervangingswaarde de resultaten al naar gelang van de gevolgde methoden divergeeren. Schrijver besluit met eenige richtlijnen voor de waardeering van den extra voorraad in oorlogstijd.

B a IV 2a

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Enkele aspecten van het orderingsvraagstuk

Ekker, Ir. Drs. M. H. — In een inleiding voor het Kon. Instituut van Ingenieurs gehouden op 2 Maart 1940 constateerde spr. dat één van de belangrijkste oorzaken van het vastlopen van onze huidige maatschappij blijkt te liggen in het probleem van de vaste lasten. Er worden verschillende middelen aangeprezen om uit de economische moeilijkheden te komen. Spr. meent dat slechts ordening een oplossing kan brengen en zet uiteen wat hij hier onder verstaat en langs welke wegen hij haar zou willen verwirkelijken.

B a VI 3

De Ingenieur 24 Mei 1940

Normalisatie van ziekenhuisartikelen

Könings, H. A. F. — De normalisatie van een aantal artikelen is nu tot stand gekomen. Schr. gaat daarom in op de voorgeschiedenis. De werking der normalisatie wordt nagegaan en de vraag onder oogen gezien of deze geleid heeft tot centrale inkoop.

B a VI 4

Het Ziekenhuiswezen April 1940

Collectieve Reclame en „Nederlandsch Fabrikaat”

Sweers, Drs. B. M. — Collectieve reclame noemt schr. de gemeenschappelijke activiteit op reclamegebied door een groep belanghebbenden ten behoeve van één of meer belangen, die allen gemeen hebben. Hieraan zijn tal van interessante problemen verbonden, in het bijzonder ook aan de actie voor Nederlandsch Fabrikaat.

B a VI 11

Nederlandsch Fabrikaat Maart 1940

Tusschenvorraden gezien als afstemmings- en transportproblemen

Bezemmer, Ir. T. J. en Drs. J. A. Hendriks — Voorraden tusschen de machines vertragen in den regel het productieproces. Zij kunnen dikwijls worden voorkomen door verbetering van de afstemming der machine-snelheden, de machine-opstelling, de transportmethoden en de werkregeling. De arbeidsstudie levert de gegevens, die de basis vormen voor het aanbrengen van verbeteringen. Een illustratie verduidelijkt een en ander.

B a VI 13

Organisatie en Efficiency Mei 1940

A system of costing and budgetary control for hospitals

Livock, D. M. — In dit artikel wordt de inrichting van een ziekenhuisadministratie in hoofdlijnen weergegeven, benevens de hierbij toe te passen budgetcontrole.

B a VI 18

The Accountant 13 Jan. 1940

Autosuggestie ten goede en ten kwade

Slikboer, J. — Schr. wijst op de merkwaardige ervaring, volgens welke vertegenwoordigers met stereotype klachten van afnemers komen en hun eigen klachtentype meenemen, wanneer zij in een ander rayon worden overgeplaatst. De verklaring ligt hierin, dat de voorstelling die wij ons maken over den afloop, grooten invloed heeft op dien afloop.
B a VI 21 *Organisatie en Efficiëntie April 1940*

Directe en indirecte verkoopmogelijkheden

Slikboer, Drs. J. — De gemiddelde verkoper heeft meer oog voor de directe dan voor de indirecte verkoopmogelijkheden. Hieruit vloeit een eenzijdige instelling voort, welke zich o.a. kan uiten in het forceeren van bestellingen of het noodeloos zoekbrengen van tijd. De hieraan ten grondslag liggende eenzijdigheid zou moeten plaats maken voor veelzijdigheid, waarvoor een ruimer inzicht in de toekomst een eerste vereischte is.
B a VI 21 *Organisatie en Efficiëntie Mei 1940*

Wanneer meer reizigers, wanneer meer reclame?

Vervooren, L. C. — Na een aantal commercieele toepassingen der frequentiekrommen behandeld te hebben, wordt het verband tusschen den levensduur van het artikel en den verzadigingsduur van de markt, voor wat betreft de replace-leveringen, nagegaan. Deze correlatie vormt het uitgangspunt bij de beantwoording van de vraag: „Wanneer meer reizigers, wanneer meer reclame?” Schrijver behandelt uitvoerig de overwegingen, die bij de keuze een rol kunnen spelen.
B a VI 21 *Organisatie en Efficiëntie April en Mei 1940*

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Beroepsanalyse

Steenhuizen, A. — Schr. put uit verschillende bronnen statistisch materiaal over de oorzaken van ontslagverleening aan personeel. Uit alle gegevens blijkt de overwegende beteekenis van het karakter boven intelligentie en vakkennis.
B a VII 5 *Organisatie en Efficiëntie April 1940*

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

V. INDUSTRIE

Een beschouwing over de gevolgen, welke er voor onze Nederlandsche volkshuishouding uit voortvloeien, indien hier te lande een gezonde voorkeur aan binnenlandsche artikelen boven buitenlandsche wordt gegeven.

Cleeff, E. van en H. A. Foyer — Dit artikel is het bekroonde antwoord op een door de Vereeniging „Nederlandsch Fabrikaat” uitgeschreven prijsvraag. Eerst wordt besproken de invloed van de voorkeur voor Nederlandsche artikelen op de binnenlandsche bedrijvigheid. Veel hangt af van de mogelijkheid van repressaille-maatregelen in de landen, waaruit Nederland deze artikelen vroeger importeerde. De voorkeur voor Nederlandsche artikelen heeft ook invloed op de structuur van de Nederlandsche volkshuishouding en de harmonie der Nederlandsche maatschappij. De afhankelijkheid van het buitenland wordt minder, hetgeen van groote beteekenis is onder buitengewone omstandigheden. Ook wordt de band met de wereld-conjunctuur lossiger gemaakt. Behalve op wettelijke maatregelen leggen schrijvers de nadruk op den sociaal-psychologischen weg om de voorkeur voor Nederlandsche producten te versterken.
B b V 1 *Nederlandsch Fabrikaat Maart 1940*

Mogelijkheden en wegen voor verdere industrialisatie in Nederland

Schillingmann, dr. ir. J. G. — Het vraagstuk der industrialisatie ziet schr. als een van geleidelijke ontwikkeling, die men wel eenigszins kan verhaasten, doch niet forceeren. Van primair belang acht schr. het, dat de overheid er voor zorg draagt, dat het ondernemersschap zijn aantrekkelijkheid behoudt.
B b V 1 *Econ. Statistische Berichten 10 April 1940*

Enkele typische problemen bij den scheepsbouw in en om Rotterdam

Bonebakker, ir. J. W. — Schr. schetst de beteekenis van het scheepsreparatie- en bouwbedrijf te Rotterdam. Deze bedrijfstak is aan zeer groote schommelingen onderhevig, terwijl groote categorieën van zijn arbeidskrachten moeilijk te werk gesteld kunnen worden in andere industrieën.
B b V 8 *Econ. Statistische Berichten 17 April 1940*

VII. TRANSPORT

Beantwoordt de landelijke automatisering der telefonie aan de verwachtingen?

Janssen van Raay, Mr. F. A. — In dit artikel wordt de historie der automatisering in het kort weergegeven. Onder de sociale voordeelen zijn te noemen de verlossing van platteland uit zijn telefonisch isolement en de geleidelijke vervanging van vrouwelijke arbeidskrachten, telefonisten, door mannelijke instrumentmakers. Het economisch effect is geweest een krachtige ontwikkeling van het bedrijf, die de mogelijkheid van tariefsverlaging opende.
B b VII 8 *Economisch Technisch Tijdschrift April 1940*

VIII. HOTELS, RESTAURANTS, ZIEKENHUIZEN

A system of costing and budgetary control for hospitals

Livock, D. M. — In dit artikel wordt de inrichting van een ziekenhuisadministratie in hoofdlijnen weergegeven, benevens de hierbij toe te passen budget-controle.
B b VIII *The Accountant 13 Jan. 1940*

Normalisatie van ziekenhuisartikelen

Könings, H. A. F. — De normalisatie van een aantal artikelen is nu tot stand gekomen. Schr. gaat daarom in op de voorgeschiedenis. De werking der normalisatie wordt nagegaan en de vraag onder oogen gezien of deze ook geleid heeft tot centrale inkoop.
B b VIII *Het Ziekenhuiswezen April 1940*

ONTVANGEN BOEKWERKEN

Th. A. Versteeg, Eenige opmerkingen omtrent het ontwerp van wet tot heffing eener winstbelasting (openbare les). Uitgave van N.V. W. D. Meinema, Delft 1940.

P. Karmelk, Inkomstenbelasting 1914; supplement no. 3. Uitgave van J. Noorduyn en Zoon N.V., 1940. Prijs f 0.65.

Bedrijfseconomische monographieën I. Budgetteering en Budgetcontrole, door J. E. Spinosa Cattela. Uitgave van H. E. Stenfert Kroese's Uitg. Mij. N.V., Leiden, 1940. Prijs ingen. f 5.50, geb. f 6.90.

De Accountant, No. 3 (verslag bureau der examens 1939). Uitgave van het Nederlandsch Instituut van Accountants, Mei 1940.

Stichting Economisch Instituut voor den Middenstand, Statistiek voor het kruideniersbedrijf VII (1938). 's Gravenhage 1940.